

Asia: VN/36516/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunta kiittää lausuntopyynnöstä. Lausunnon on laatinut apulaisprofessori Markku Larjavaara.

Metsät ovat globaalisti huomattavasti avoimia entisiä maatalousmaita arvokkaampia ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta. Metsissä elävien kasvien eli metsien tapauksessa puiden hiilivarasto on merkittävästi suurempi. Lisäksi metsissä tyypillisesti maaperän hiilivarasto on myös suurempi, mutta maaperän hiilen varaston muutokset tapahtuvat yleensä hitaasti ja erot ovat pienempiä kuin elävien kasvien hiilivaraston tapauksessa. Nykyisten ja entisten maatalousmaiden metsittäminen onkin globaalisti keskeisimpiä toimia pyrittäessä hillitsemään ilmastonmuutosta maankäytön kautta (Global variation in the cost of increasing ecosystem carbon, M Larjavaara, M Kanninen, H Gordillo, J Koskinen, M Kukkonen, N Käyhkö, AM Larson..., Nature Climate Change, 2018). Metsät ovat avoimia entisiä maatalousmaita arvokkaampia ilmastonmuutoksen hillinnässä myös sitä kautta, että metsien tuotteilla voidaan korvata hiilipäästöjä aiheuttavia toimia kuten fossiilisten polttoaineiden käyttöä sekä merkittäviä päästöjä aiheuttavia materiaaleja kuten betonia.

Suomen turvemailla myös maaperän hiilivarastot ovat suuria. Niiden hupenemisen estämiseksi keskeisintä on pohjaveden korkea taso ja siihen metsitys voi vaikuttaa suoraan tai välillisesti kumpaan tahansa suuntaan. Tilanne on selkeämpi, kun keskitytään elävien kasvien hiilivarastoon sillä se kasvaa käytännössä aina metsityksen jälkeen. Puhtaasti hiilivarastojen näkökulmasta joutomaiden metsitys onkin järkevimpiä ja kustannustehokkaimpia ilmastotoimia. Metsityksien biodiversiteetti- ja maisemavaikutukset voivat olla joko positiivisia tai negatiivisia.

Luontevin tapa lisätä Suomen maankäyttöön liittyviä hiilivarastoja on karsia yksityisten maanomistajien tukia, jotka kannustavat pitämään ympäristöä avoimena ja puuttomana.

Tämäkaltaisilla toimilla vähenisivät hallinnollisetkin kulut. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on tämän esityksen mukainen metsityksen määräaikainenkin tukeminen suotavaa.

Ikävalko Jaana
Helsingin yliopisto - Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta